

N:o 123.

Herr Jonas Andersson: Om gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsens skiljande från jordbruket samt om anvisande af behöfliga medel för detta ändamål.

Då jag äfven till nu församlade Riksdag tager mig friheten göra framställning rörande skjutsningsväsendets rättsenligare ordnande — en fråga som visserligen vid många föregående riksdagar varit föremål för öfverläggning, men som lika många gånger blifvit afspisad med otillfredsställande svar, så sker detta ensamt med stöd af den sanning och rättvisa, som jag vågar påstå ligger till grund för syftet så väl med denna som med föregående framställningar i ämnet, öfvertygad som jag är att hvarje på sådan grund sig stödande fråga förr eller sednare måste tillvinna sig icke blott ett rättmätigt erkännande utan äfven en nöjaktig lösning.

Enär alla de skäl, som tala för jordbrukets befrielse från skjutsningstungan såsom ett dess särskildt åliggande onus, blifvit vid flera af näst föregående riksdagar så tydligt i dagen lagda, att ett återupprepande deraf icke gerna kunde blifva någonting annat än en sämre upplaga af samma sak, så tillåter jag mig att här endast åberopa dessa uti berörde Riksdagars förhandlingar förvarade skäl, förvissad som jag är, att frågan ingenting förlorar på en sådan inskränkning i detta mitt anförande.

Deremot anser jag mig med några ord här böra belysa halten af ett par invändningar emot ifrågavarande reform, som inom sista Riksdagens Första Kammare, likasom vid der förutgående riksdagar, blifvit

framhållna såsom ett axiom. Det ena af dessa motskäl eller invändningar lyder ungefär sålunda: Jordegarnes anspråk på frigörelse från skjutsningsbesväret saknar juridisk rättsgrund; men vid en närmare granskning af den saken torde det befinnas riktigare att vända om detta påstående, i hvilket fall det komme att lyda sålunda: Uti ingen laglig form har skjutsningsskyldigheten någonsin ålegat jorden såsom egentligt, ty grundprincipen af full ersättning för tillhandahållande af skjuts genomgår alla de lagstiftningsåtgärder i frågan, som från vederbörande myndigheter utgått, allt sedan våldgästningen upphörde. En andra invändning har till syftemål att ådagalägga åtskilliga orimligheter, som skulle uppkomma, i fall Staten öfvertog jordbrukarnes nuvarande utgifter för skjutsningsväsendets upprätthållande, — men en sådan farhåga, ifall deri ligger någon sanning, kan gerna besparas, om man heldre vill besluta sig för att låta kostnaden träffa rätt person, det vill säga: att den resande betalar hvad skjutsen inom hvarje särskild ort i verkligheten är värd. Detta är också på samma gång det rättaste och enklaste sättet att reglera skjutsväsendet. Finner deremot Staten för sina ändamål nödigt, att till resandes förmån härutinnan göra undantag från en allmän giltig regel, så läser väl också kostnaden härför böra åligga Staten, men icke någon enskild medborgareklass. Antingen nu Staten träder emellan för att reglera skjutslegan eller låter den resande själf oafkortad betala den skjuts, hvaraf han sig begagnar, så kvarstår väl i alla fall Statens skyldighet att ordna skjutsinrättningen på ändamålsenligaste sätt, hvilket, efter mitt förmenande, med största förmån bör kunna låta sig göra, om posternas och resandes forskaffning regleras i ett sammanhang, samt om skjutsstationerna, så vidt möjligt är, förläggas på ställen, der största utsigten för täflan om skjutsens öfvertagande kan förefinnas, äfvensom att gästgifveriernas nuvarande förmåner förenas med skjutsstationerna.

På grund af nu antydda och påpekade skäl tager jag mig friheten värdsamt framställa följande hufvudgrunder för skjutsningsväsendets ordnande:

- 1:o) att gästgifveri-, håll-, reserv- samt postskjutsen skiljas från jordbruket;
- 2:o) att såsom regel bestämmes, att den resande själf betalar fulla värdet af den skjuts han begagnar och Statens mellankomst således blott vid särskilda undantagsfall må påfordras, samt att vid regleringen af skjutsningsväsendet den minsta möjliga kostnad så väl för den resande som för Staten afses, på samma gång som

ändamålsenliga anstalter för posters och resandes fort-
skaffande tillvägabringas; och
3:o) att behöfliga medel för ändamålet nu anvisas.

Stockholm den 25 Januari 1868.

J. Andersson
från Östergötland.

I ofvanstående motion förena sig undertecknade:

O. Hedengren.

Liss Ol. Larsson.

Per Nilsson
från Örebro län.

Eric Olsson
från Örebro län.

A. W. Uhr.

Carl Liljenmark.

P. U. Ljuslin
från Wester-Norrlands län.

F. V. Åman.

Eric Dofsén.

Anders Ericsson.

P. O. Hörnfeldt.

H. Hansson.

Nils Andersson.

Arvid Jönsson.

G. Kolmodin.

Axel Reutercrona.

C. A. Larsson.

Iwar Koskull.

A. A. Anderson.
